

عنوان درس (فارسی)	تعداد واحد	نوع واحد	جبرانی	نظری	دورس پیشیاز						
مکانیک خاک عنوان درس (انگلیسی) Soil Mechanics	۱ + ۲	نوع واحد	پایه	عملی	استاتیک و مقاومت مصالح						
				نظری	ریاضیات تکمیلی						
	تعداد ساعت	۳۴ + ۳۴	اختیاری	عملی	زمین شناسی مهندسی پیشرفت ۱						
				نظری	■ نظری						
	تعداد ساعت	۳۴ + ۳۴	اختیاری	عملی	■ عملی						
				عملی	آموزش تکمیلی عملی						
	اهداف رفتاری		اهداف کلی درس								
آشنایی با رفتار مکانیکی خاک ها، توزیع تنش، تعیین خصوصیات مهندسی خاک ها با استفاده از روش های آزمایشگاهی و صحرایی			آشنایی با رفتار مکانیکی خاک ها، توزیع تنش، تعیین خصوصیات مهندسی خاک های سیلیکاته، کربناته، سولفاته، کلروره، خاک های مشکل آفرین یا مسئله دار(واگرا، متورم شونده، رمبند، خورنده)؛ نحوه شناسایی خاک های مسئله دار در صحراء								
سرفصل یا رؤس مطالب:											
۷. خصوصیات عمومی خاک ها											
مقدمه، تاریخچه و معرفی استاندارهای رایج، تعاریف، منشأ خاک ها، انواع خاک ها از نظر شرایط تشکیل، اهمیت مکانیک خاک در طرح های مهندسی											
۸. خصوصیات فیزیکی و شیمیائی خاک ها											
کانی های رسی، روابط وزنی حجمی اجزاء تشکیل دهنده خاک، ارتباط نوع خاک با خصوصیات فیزیکی، ترکیب شیمیائی خاک (خاک های سیلیکاته، کربناته، سولفاته، کلروره)، خاک های مشکل آفرین یا مسئله دار(واگرا، متورم شونده، رمبند، خورنده)؛ نحوه شناسایی خاک های مسئله دار در صحراء											
۹. دانه بندی و ساختمان خاک											
تعريف دانه بندی، آزمایش دانه بندی (روش مکانیکی، روش هیدرومتری)، ترسیم منحنی دانه بندی و انواع آن، موارد استفاده از منحنی دانه بندی، رابطه دانه بندی با جورشدگی (Sorting)، رابطه دانه بندی با خصوصیات فیزیکی خاک، رابطه دانه بندی با خصوصیات فیزیکی خاک (رطوبت، نفوذپذیری و...)، استفاده از دانه بندی خاک(تهیه بتن، فیلترسدهای خاکی و زهکش ها)، ساختمان خاک های چسبنده (پراکنده، فلوکوله)، ساختمان خاک های غیر چسبنده (دانه ای)، ساختمان لانه زنبوری، ساختمان خاک مرکب (شناور، نیمه شناور، متصل)، خاک همسان و ناهمسان، دانسیته نسبی، شاخص دانسیته											
۱۰. خصوصیات خمیری خاک											

تعريف حدود آتربرگ (حد روانی، حد خمیری، حد انقباض، شاخص خمیری)، نحوه تعیین حدود آتربرگ، کاربرد حدود آتربرگ در تعیین خصوصیات مهندسی خاک، استحکام (Consistency) خاک های ریزدانه، فعالیت خاک های ریزدانه

۱۱. طبقه بندی مهندسی خاک

ضرورت طبقه بندی مهندسی خاک ها، عوامل مؤثر در طبقه بندی خاک، طبقه بندی خاک در صحراء، روش های طبقه بندی خاک ها (روش یونیفايد، روش آشتو، انگلیسی)، روش بافت خاک

۱۲. آب در خاک

علت حرکت آب در خاک، اهمیت مطالعه حرکت آب در خاک؛ نفوذپذیری، قانون دارسی، قانون پیوستگی جریان، فشارهای ناشی از وجود آب در خاک، آزمایش های تعیین میزان نفوذپذیری (بارهیدرولیکی ثابت، بارهیدرولیکی متغیر)، ضریب نفوذپذیری افقی و عمودی، ضریب نفوذپذیری معادل، محاسبه فشار موثر، فشار آب منفذی، فشار کل در توده خاک مستقر، با اضافه بار و اشباع با موئینگی، شبکه جریان، موارد استفاده از شبکه جریان.

۱۳. تراکم و تحکیم

تعريف تراکم، آزمایش تراکم (معمولی، اصلاح شده)، منحنی تراکم (قسمت خشک، قسمت مرطوب)، رابطه تراکم با نوع خاک، منحنی اشباع و کاربرد آن، عوامل مؤثر در تراکم پذیری خاک ها، کنترل تراکم خاک با استفاده از تعیین دانسیته در محل.

تحکیم و مفهوم آن، تحکیم خاک های رسی، انواع نشت (الاستیک، پلاستیک)، محاسبه نشت ناشی از تحکیم خاک، سرعت نشت.

۱۴. تنش در خاک

مقدمه، محاسبات تنش در زمین، تنش به دلیل بار سطحی، معادله بوزینسک، تنش به دلیل بار متتمرکز، تنش به دلیل بار خطی، تنش به دلیل بار یکنواخت مستطیلی و دایره ای، روش نیومارک، حباب تنش

۱۵. مقاومت خاک

۱۶. مقدمه، حالت تنش، معرفی تنش های اصلی، دایره مور، قانون کولمب، علامت تنش ها، انواع مقاومت خاک، آزمایش های از مایشگاهی تعیین مقاومت خاک (تک محوری، سه محوری، برش مستقیم)، آزمایش نفوذ استاندارد (SPT)، آزمایش مخروط نفوذ (CPT)، مسیر تنش

واحد عملی

آزمایشگاهی: شامل آزمایشات تعیین درصد رطوبت، تعیین وزن مخصوص قسمت جامد (Gs)، تعیین وزن واحد حجم، دانه بندی، هیدرومتری، حدود آتربرگ، آزمایش تراکم، آزمایش نفوذپذیری، آزمایش تحکیم، آزمایش برش مستقیم، تراکم تک محوری، سه محوری. نسبت باربری کالیفرنیا (CBR)، آزمایش واگرانی (پین هول).

صحرا ائی: بازدید های میدانی از محل طرح های عمرانی خاکی، نمونه گیری در صحراء، تعیین دانسیته در محل، آزمایش نفوذ استاندارد

روش ارزیابی:			
پروژه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون عملکردی	آزمون نوشتاری	
فهرست منابع:			
۱۵. Atkinson, J. ۲۰۱۰. Mechanics of soils and foundations, ۲nd edition. Taylor and Francis, ۴۴۲p. ۱۶. Budhu, M. ۲۰۱۰. Soil mechanics and foundation, ۲nd edition. John Wiely & Sons, ۶۳۸p. ۱۷. Cernica, J. ۱۹۹۵. Soil mechanics, geotechnical engineering. John Wiely & Sons, ۴۲.p. ۱۸. Craig, RF. ۲۰۰۴. Soil Mechanics, ۷th edition. E & FN Spon, ۴۴۴p. ۱۹. Das, BM. ۲۰۰۶. Principles of Geotechnical Engineering, Fifth Edition. Thomson, ۵۸۹p. ۲۰. Das, BM. ۲۰۱۰. Advanced soil mechanics, ۴ rd edition. Taylor and Francis, ۵۶۷p. ۲۱. Graham E.B. ۲۰۱۰. Soil mechanics, principles and practice, ۷ rd ed. Chipenham & Eastbourne, ۵۴۹p. ۲۲. Smith, I. ۲۰۰۶. Smith's Elements of Soil Mechanics, ۸ th Edition. Blackwell Publishing, ۲۶۰p.			
فهرست مطالعات:			